

Dosarul nr. 2ra-991/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. O. Dvornic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Cotruță, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

7 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Iuri Sorochin

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Iuri Sorochin împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Iuri Sorochin și menținută hotărârea din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 7 septembrie 2020, Iuri Sorochin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că prin încheierea din 22 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, a fost autorizată efectuarea ridicării rulajului bancar al contului Biroului executorului judecătoresc Ludmila Șapa, fiind ridicate 13 file, unde erau indicate datele bancare ale lui, care avea calitate de avocat la acțiunile procesual penale, inclusiv a altor persoane unde dânsul acorda asistență juridică.

În urma efectuării acestor acțiuni, atât dânsul, cât și clienții săi – Ludmila Șapa și Marin Tofan nu au cunoscut despre aceste acțiuni procesual penale, deși organele statului erau obligate să-l informeze nemijlocit pe dânsul care avea calitate de avocat, inclusiv și clienții săi, pentru a oferi posibilitatea să participe la aceste acțiuni, or legea prevede expres că la toate acțiunile procesual penale bănușii,

înviniții au dreptul să participe la acțiunile procesual penale fiind asistați de un apărător ales de ei.

În aceste circumstanțe, dânsul în calitate de avocat a fost lipsit de dreptul său de a participa la aceste acțiuni, în vederea acordării sprijinului calitativ în poziția de apărare a clienților Ludmila Șapa și Marin Tofan, precum și de a se expune în privința acestor acțiuni, astfel fiind încălcat dreptul accesului la justiție, precum și dreptul la apărare.

Încheierea din 22 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, a fost contestată de către el cu recurs, însă, prin încheierea din 23 iulie 2020 a Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău, a fost dispusă ridicarea de la examinare a recursului dat și expediat în instanța de fond unde se judecă cauza penală a clientului său Marin Tofan, în care dânsul participă în calitate de avocat.

A evidențiat că prin această încheiere a Curții de Apel Chișinău, de fapt, a fost expediată cauza la rejudecare, iar această situație expres denotă tergiversarea examinării cauzei.

Astfel, instanța de judecată a tergiversat examinarea dosarului mai mult de doi ani, iar la moment asupra încheierii supuse recursului nu este o finalitate.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 85, 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea faptului încălcării dreptului lui la judecarea dosarului privind autorizarea ridicării rulajelor bancare în termen rezonabil, precum și acordarea unei satisfacții echitabile din bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral în sumă de 220 000 de lei.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Iuri Sorochin și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că Iuri Sorochin, sub aspectul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, nu poate pretinde la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a procedurii penale în baza Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, or, în speța examinată nu se atestă existența unei cauze penale demarate la plângerea reclamantului Iurie Sorochin și nici nu este confirmată calitatea sa procesuală, care i-ar permite formularea unei plângeri cu privire la constatarea încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei, în materia pretinselor violări a duratei examinării recursului, depusă în baza art. 305 alin. (8) CPP, or petiționarul care a înaintat o plângere nu poate pretinde la încălcarea dreptului și durata nerezonabilă de examinare a plângerii.

Corespunzător, în circumstanțele expuse, prima instanță și instanța de apel au conchis că Iuri Sorochin nu poate contesta încălcarea dreptului la durata nerezonabilă a procedurilor penale, acest drept fiind oferit numai persoanelor cărora li s-a înaintat o acuzație.

Mai mult ca atât, contestarea acțiunilor judecătorului de instrucție a unor acte procesuale emise în cadrul unor acțiuni de urmărire penală, în speță încheierea privind autorizarea efectuării ridicării rulajului contului bancar al executorului judecătoresc Ludmila Șapa nu constituie prin sine o cauză separată, dar reprezintă o etapă prejudiciară a procesului penal, iar prin prisma Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, se atestă că legiuitorul operează cu noțiunea de termen rezonabil a cauzei în ansamblu și nicidecum cu termenul de examinare a unei cereri, plângeri, adresate oricăror instituții.

Totodată, instanțele de judecată au menționat că în circumstanțele în care este respinsă pretenția principală cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, subsecvent urmează a fi respinsă și pretenția subsecventă a reclamantului privind încasarea sumei de 220 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

La 11 mai 2021, Iuri Sorochin a declarat recurs împotriva deciziei din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat că nu a fost prezentat raport pe acest dosar, or conform Legii nr. 87/2011 este obligatoriu pentru examinarea litigiului.

Instanța de apel eronat a indicat ca dânsul nu a avut statut de bănuț sau învinuit ca să pretindă la examinarea cauzei prin prisma Legii nr. 87/2011, or în cazul dat Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău urma să restituie cererea de recurs declarată de el, deoarece era depusă de o persoană care nu are statut de reclamant.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au motivat hotărârile adoptate, care sunt dictate de niște concluzii nemotivate, acestea rezumându-se la convingeri neexplicite, neanalizate și apreciate superficial, or în motivarea deciziei instanța de apel urma să se expună asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept.

Instanța greșit a operat cu noțiunea de dosar, deoarece orice cerere, plângere, recurs, demers care se examinează de către instanța de judecată se examinează prin crearea dosarului separat și distinct de orice alt dosar, în cazul dat judecător imediat, dar nu mai puțin în 4 ore era obligat să înștiințeze părțile vizate cu privire la ridicarea rulajului bancar, or se încalcă secretul bancar al părților care sunt vizate în rulaje bancare, prin ce a fost încălcat art. 305 alin. (3) CPP.

La 21 mai 2021, în adresa Ministerului Justiției al Republicii Moldova a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Iuri Sorochin, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 91), fiind recepționată la 26 mai 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 93).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 11 mai 2021 împotriva deciziei din 11 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Iuri Sorochin, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Iuri Sorochin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de

recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Iuri Sorochin urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Iuri Sorochin.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru